Donderdag, 2 Augustus 1838. No. 92.

VLISSINGSCHE COURANT.

PROVINCIE ZEELAND.

Aanbestedingen.

Op Donderdag den 9 Augustus 1838, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad Gouverneur der Provincie Zeeland, of, bij deszelfs afwezigheid, door één der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in deze Provincie, aan het Lokaal van het Gouvernement te Middelburg, worden aanbesteed:

De noodzakelyke vernieuwingen en herstellingen aan de volgende Provinciale Waterstaatswerken en Wegen, als:

1. Aan de Veerdammen van het Sloe.
2. Aan het Paalhoofd en den Aardendam, buiten den Zeedijk beoosten het Fort Bath.
3. Aan de Contr'escarpen der Stad Tholen.
4. Aan de Havenwerken der Stad Veere.
5. Aan de werken, behoorende tot het Posthaventje te Gorishoek.
6. Aan de Havenwerken van Breskens.
7. Aan de Havenwerken te Philippine.
8. Aan den Straatweg van Zierikzee naar het Zijpe, en den daarbij behoorenden Steiger of Aanlegplaats.
9. Aan den Straatweg van den Tolpaal no. 4, naar de Stad Sluis.

Daaronder begrepen het onderhoud van al de vorenstaande werken en wegen, tot 1e. July 1839.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijvingen en opbod.

Zullende het Bestek ter lezing liggen op de plaatsen in deze Provincie waar zulks gewoonlijk geschiedt, en gedurende drie dagen, vóór de Aanbesteding, de noodige aanwijzingen worden gedaan, terwijl bij den Hoofd-Ingenieur te Middelburg, voor de werken in het algemeen, en bij de Ingenieurs te Zierikzee, Tholen, Goes, Breskens en Neuzen, voor de werken onder hun ressort behoorende, nadere informatien te bekomen zijn.

De Staatsraad Gouverneur van de Provincie Zeeland,
VAN VREDENBURCH.

DE STAATSRAAD GOUVERNEUR van de Provincie ZEELAND, brengt ter kennis van de Ingezetenen van het 1e District der Provincie, dat, met den 24 dezer, met de practische Artillerie-oefeningen in de Vesting Vlissingen een aanvang is genomen, en dat het voornemen bestaat, om den 30 dezer maand met die vuren een begin te maken, zullende zulks dagelijks van 's morgens 7 uren tot 3 uren na de middag plaats hebben, eerst op het strand aan den Vijgeter en daarna van de Courtine no. 8 en 9 binnen de Vesting Vlissingen.

Geschiedende deze kennisgeving, opdat niemand hiervan onkundig zoude zijn, en elkeen zich voor ongelukken zoude kunnen hoeden.

MIDDELBURG, den 27 Julij 1838.

De Staatsraad Gouverneur voorn.,
VAN VREDENBURCH.

Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

VLISSINGEN, *den 2 Augustus.* Laatstleden Zaturdag is te Middelburg aangekomen, om eenige dagen te verblijven, Z. Exc. de Heer Secretaris van Staat, Baron *van Doorn van Westkapelle.*

AMSTERDAM, *den 30 July.* Van onzen Correspondent te Londen ontvangen wij de volgende mededeeling, van Vrijdag avond dezer: » De Conferencie heeft deze week nog geene zitting gehouden; men schijnt geen protokol te willen openen, alvorens te hebben gepoogd over de zaak bij onderlinge ruggespraak eens te worden. In de bedoelingen van Frankrijk, die ik U in mijnen vorigen brief heb medegedeeld, moet de Heer *Dedel* zich stellig verklaard hebben in geen geval te kunnen treden. Welken weg Engeland wil inslaan is nog niet duidelijk gebleken. Het punt der achterstallige, door Belgie verschuldigde, renten, is geen der geringste zwarigheden die de afdoening kan vertragen. Intusschen zal het aan de Nederlandsche Regering niet te wijten zijn, indien de zaak niet spoedig haar beslag krijgt. De onlangs aan den Heer *Dedel* gezonden instructien, zijn van dien aard, dat alle vrienden van regt en billijkheid met grond mogen vertrouwen, dat men geene opofferingen van Holland zal verlangen, waaraan niet zou kunnen voldaan worden."

— Reeds vroeger is vermeld, dat Z. M. aan den Heer *J. Lindberg*, ambtenaar op wachtgeld, concessie had verleend om het Vechtwater door middel van onaanslibbare buizen binnen Amsterdam te leiden. Thans verneemt men, dat zich eenige der aanzienlijkste handelhuizen alhier, onder de benaming van Amsterdamsche Water-Maatschappij, aan het hoofd dier onderneming zullen stellen, en, tot bereiking van het voorgestelde doel, eerlang eene negotiatie zullen openen.

'sGRAVENHAGE, *den 29 July.* Zoo men verneemt zal de verjaardag van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, dit jaar met buitengewonen luister gevierd worden. Er zullen onderscheidene volksvermakelijkheden plaats hebben. Men verzekert dat bij die gelegenheid tevens zal gevierd worden, het vijfentwintigjarig bezit in ons midden van Z. M.

— Meermalen is reeds melding gemaakt van eene zeer gewigtige procedure, welke te Rotterdam is aangevangen tegen eenige personen, gewezen commiesen en beambten in die stad, die beschuldigd worden gelden aan 's lands schatkist te hebben ontstolen. Thans verneemt men, dat de raadkamer der regtbank van eersten aanleg te Rotterdam, gemelde personen naar de kamer van beschuldiging van het Hooggeregtshof heeft verwezen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 28 July.* Men verwacht elken dag de bevalling van de Prinses *Helena*, Gemalin van den Hertog *van Orleans.* Indien zij van een zoon mogt bevallen zou men het kind (zoo men zegt) *Hertog van Parys* noemen, in tegenstelling van den *Hertog van Bordeaux.* » Waarom niet?" vraagt een onzer dagbladen. » *Napoleon* heeft zijn zoon wel *Koning van Rome* genoemd."

— Bij zekeren *R....*, in de rue Neuve-des-Bons-Enfans, is gisteren door de politie eene hoeveelheid van drie- a vierduizend geweer-patronen en een zeer aanmerkelijk getal nieuw gegoten kogels gevonden. *R....* is, benevens zijne vrouw en vijf andere personen, die, toen de politie in huis viel, bij hem waren, in hechtenis genomen, en heden zijn nog eenige lieden gearresteerd, welke in deze zaak gewikkeld schijnen te zijn. Men verzekert dat deze republikeinen zijn, die tot verschillende geheime genootschappen behooren, en een plan gesmeed hadden om bij de julijfeesten oproer te verwekken.

ENGELAND.

LONDEN, *den 28 July.* De Nederlandsche Regering moet, na strikt onderzoek, de handelwijze van *Kyan*, om het rotten van hout te voorkomen, in de Nederlandsche dokken, zeearsenalen, enz. hebben aangenomen. Hier te lande is het bewind daartoe nog niet gaaf overgegaan, daar de raad der admiraliteit niet voor de bedoelde handelwijze is. Heden avond zal Sir *Robert Price* echter dezen aangaande eenige inlichtingen vragen, waardoor men met de reden van den gezegden tegenstand hoopt bekend te worden. Want ofschoon de admiraliteit er tegen is, hebben andere takken van de dienst de handelwijze aangenomen, zoodat de aanneming of verwerping door alle takken van de dienst wenschelijk toeschijnt.

— Te Deptford, in de nabijheid dezer hoofdstad, is in den nacht tusschen Woensdag en Donderdag een zware brand uitgebroken, waardoor een aantal pakhuizen, houtloodsen en andere magazijnen, den scheepmaker en houtkooper *M. Gordon* toebehoorende, in de asch zijn gelegd. Het nabij gelegen Koninklijk dok is gelukkig bewaard gebleven.

— Alhier ontvangen brieven uit Constantinopel bevestigen dat verscheiden Russische oorlogsvaartuigen, in het laatst der vorige maand, gedurende een storm in de Zwarte Zee, vergaan zijn. Ook had men daar tijding, dat tienduizend man Russische troepen naar Khiva gemarcheerd waren, met oogmerk om Bokhara te vermeesteren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 27 July.* Blijkens officiële opgaven, bedroeg de bevolking van St. Petersburg, bij het einde van 1837, viermaalhonderd acht en zestig duizend, zes honderd vijf en twintig, en die van Moskau ruim driemaalhonderd vier en zestig duizend zielen.

— De krijgszuchtige geruchten, waarmede onderscheidene Duitsche couranten dezer dagen opgevuld waren, beginnen thans te bedaren, en algemeen erkent men nu dat de troepen-beweging op de Pruissische grenzen eene bloote verplaatsing van twee regementen was. Ook het nog loopende gerucht dat de reserve van het 8e Pruissische legerkorps opgeroepen zou zijn, is ten eenemale valsch, zijnde hetzelve alleen op den voet van oorlog gebragt. Zulks zou ook geheel onnoodig geweest zijn; want nimmer heeft de Bondsvergadering besloten, dat gedurende de onderhandelingen een bondsleger op de Belgische grens zou worden geplaatst om die gedeelten van Limburg en Luxemburg te bezetten, welke aan den Duitschen Bond vervallen zullen. Het is een uitgemaakte zaak dat het Hollandsch-Belgische geschil, slechts op den weg der onderhandelingen, zal worden beslecht, ten ware buitengewone omstandigheden zich mogten opdoen.

— Te Stockholm, is de rust in den nacht van den 20 dezer weder gestoord geworden. Het volk was zamengeschoold, op het gerucht, dat de Heer *Crusenstolpe* naar de vesting zou worden overgebragt, en maakte zich aan het inwerpen der vensters van het stadhuis, het smijten der patrouilles met steenen en andere ongeregeldheden schuldig. Nadat de oploop aanmerkelijk was aangegroeid, en, in weerwil van herhaalde aanmaningen, op de vrijlating van den gevangene bleef aandringen,

gaf de Luitenant *Sandels* last om met scherp te schieten, en werden daardoor twee menschen gedood en verscheiden gekwetst. Op het aanrukken van versterking is de rust hersteld, en de Heer *Crusenstolpe* is den volgenden morgen uit het raadhuis, naar de vesting Waxholm overgevoerd, waar hij de drie jaren arrest moet uithouden, tot welke hij wegens het door hem uitgegeven geschrift is veroordeeld.

— De berigten omtrent den toestand des Konings van Zweden, blijven vrij gunstig luiden.

— De Schwijzer Kantonsvergadering te Rothenthurm, op den 22 dezer, is ordelijk afgeloopen. Zij werd door den Zurichschen Burgemeester *Hess* met eene aanspraak geopend, in welke hij, met kracht van taal, tot rust en orde aanmaande, en die op alle aanwezigen den diepsten indruk maakte. De Hoornmannen waren gewapend, maar de Klaauwmannen niet. Bij de telling bleek het, dat van de eersten vierduizend vierhonderd acht en zeventig, van de laatsten maar even vierduizend, waren opgekomen; toen deze bemerkten dat zij de minderheid hadden, verlieten zij de vergaderplaats in geregelde orde, en daarop is, door de overgebleven aanhangers der Aristocratische partij, de Heer *Ab-Yberg* tot landamman benoemd.

— Men meldt uit Weenen, dd. 19 Julij:

Men heeft in het Prater proeven genomen met eene soort van linnen, uitgevonden om brand te blusschen, welke zeer goed gelukt zijn; men had ten dien einde eene houtmijt in brand gestoken, men wierp er linnen op en het vuur was eensklaps uitgedoofd. Men heeft verscheidene andere proeven genomen, welke allen geslaagd zijn, in een woord, men verwacht de grootste voordeelen van deze uitvinding, welke men te danken heeft aan eenen burger uit onze stad, *Frederik Bengamenter* genaamd.

— Uit Napels schrijft men van den 10 Julij:

Het beroemde opperhoofd der roovers *Zampa*, welk voor 10 jaren deze streken onveilig maakte, en toen door de militairen is verslagen en gevangen genomen, is, met 18 zijner medgezellen uit zijne gevangenis op het eiland St. Etienne ontsnapt.

— Z. H. de Paus is voornemens, in den aanstaanden herfst, verscheiden nieuwe Kardinalen te benoemen, onder welke de tegenwoordige finantieminister, monsignore *Tosti*, genoemd wordt.

BELGISCHE BERIGTEN.

In den *Emancipation* leest men:

Een brief uit Parijs meldt dat de Engelsche en Fransche gouvernementen beslist hebben dat er wijzigingen in de 24 artikelen moeten worden gebragt; dat die wijzigingen de twee hoofdpunten, namelijk de schuld en het grondgebied zullen gelden, en dat de genoemde gouvernementen er zich mede belasten om deze wijzigingen ten uitvoer te doen leggen.

Mengelingen.

KAAPSCHE LANDVERHUIZERS.

De Kaapsche boer woont in het midden zijner bezittingen, en behoeft, behalve zijn bouwland, dat vooral bij hen, die verre van de Kaapstad wonen, van geringe hoeveelheid is, uitgestrekte weiden voor zijne talrijke kudden runderen en schapen. Hij, die de eigenlijke binnenlanden der Kolonie bewoont (en deze alleen wordt hier bedoeld), bevindt zich vaak twee en zelfs meer uren verwijderd van zijnen naasten buurman; school en kerk zijn natuurlijk voor velen op grooteren afstand. Aan zijne gastvrijheid paart zich eene groote mate van vrijheidzin; zijne afgezonderde levenswijze ontwikkelt daarbij eigenzinnigheid, welke door de geringe mate van beschaving, die hem te beurt kan vallen, maar weinig getemperd wordt.

Door de Britsche autoriteiten in zijne gewoonten en herkomsten gedwarsboomd, is hij onvergenoegd geworden. Van zijne gastvrijheid heeft de Britsche militair vaak misbruik gemaakt, en hem tevens in zijn gevoel van onafhankelijkheid gekwetst, door het verbod, om de beleedigingen van boschmannen of kaffers, waartoe de uitgestrekte en weinig bewaakte grenzen deze menschen uitlokken, op die wilde stammen eigenmagtig te wreken. — Zijn wrevel ontvangt nog meer voedsel, door de onvoorzigtigheid of hooghartigheid der Britsche bezettingen, welke, nabij de grenzen, de militaire posten te verdedigen hebben. Deze gaan op het grondgebied der Kaffers jagen, en brengen aldaar niet zelden schade toe aan eigendommen of bezittingen. Behoefte tot wederwraak ontwaakt bij de wilde volkstammen spoedig genoeg; door sluipmoord of bloedgierigen overval wreken zij zich, en de kreet gaat op, dat hunne wreedheden eene ernstige tuchtiging vorderen. Krijgstogten, in het gebied der Kaffers, hebben dan plaats, wier velden verwoest, wier woningen verbrand, en wier runderen, soms tot eenige duizend stuks toe, als regtmatige buit, worden weggevoerd. Verbittering bezielt den alzoo verjaagden Kafferstam, wiens kudde zijn voornaamste rijkdom, veeltijds zijn eenig onderhoudsmiddel uitmaakt. Wat schiet nu dezen wilden over? Zij hebben de keus tusschen hongerdood en roof; het is niet twijfelachtig, dat zij het laatste kiezen. Dan overvallen zij eene boerenhoeve bij verrassing, vermoorden vaak alles, en drijven het vee uit de kralen weg, om zich onderhoud te verschaffen.

Het Britsche bestuur, waartegen de Kaapsche boer al reeds meende verschillende grieven te hebben, wordt hem thans gehaat; want de verwoestingen, door de Kaffers in zijne eigene bezittingen of die zijner naburen aangerigt, zijn het werk van dat bestuur. Hij spreekt van het juk, hem door den vreemdeling opgelegd, en dat juk wordt hem eindelijk ondragelijk.

Deze zijn de oorzaken, waardoor een aantal Kaapsche boeren zich bewogen hebben gevonden, met hun gezin, hunne hottentotten en hun vee, zich op weg te begeven, om buiten de Kaap-kolonie andere weiden te zoeken, waar zij zich, onafhankelijk van den Britschen invloed, kunnen vestigen. Bij velen hebben zoodanige besluiten weêrklank gevonden, te eerder, wijl het voorheen niet ongewoon was, iemand verder op te zien verhuizen, wanneer hij betere weiden en meerder drinkwater meende te vinden. Het is daarbij niet onwaarschijnlijk, dat mannen, als *Pieter Retief*, van het bestaande ongenoegen hebben gebruik gemaakt, om het nog meer aan te vuren, ten einde zich invloed te verschaffen, en gelegenheid te bekomen, zich aan het hoofd te stellen.

De pogingen der landverhuizers hebben natuurlijk geene aanmoediging bij de Britsche autoriteiten ontmoet; maar integendeel alle mogelijke tegenwerking. Zou men niet welligt aan de vrees voor verdere uitbreiding dier emigratie kunnen toeschrijven, de zoo geheel verschillende en veelal verontrustende berigten, welke, omtrent de lotgevallen van *Pieter Retief*, den togtgenooten, in de Kaapstad en van daar over Europa verspreid worden?

Het getal menschen, dat, onder aanvoering van *Pieter Retief*, den togt ondernomen heeft, wordt op 10,000 tot 12,000 zielen begroot, met een getal van 1600 gewapenden. Zij schijnen omstreeks de groote vischrivier, tusschen deze en de Keiskamma, te zijn gevestigd geweest; ten Noorden van Sommerset en de sterkte Beaufort; eene landstreek, waar men, nog niet lang geleden, veel van de zwervende boschmannen te lijden had. Het bestendige gevaar van dien kant, en de nabijheid der Kaffers in het Oosten, was allezins geschikt, om onder de blanke bevolking eenen krijgshaftigen geest aan te kweeken en te onderhouden. Met de boschmannen en de Kaffers van nabij bekend, weten zij gewis, want zij van deze te wachten hebben, en in hoe verre zij op de goede trouw dier wilde stammen rekenen kunnen. Het is dus geenszins te verwachten, dat zij zich hebben laten overvallen of overrompelen. Daarenboven, de Kaapsche boeren zijn gehard tegen alle ongemakken van het klimaat en van eene langdurige reis; zij zijn onvermoeid te paard, en de beste schutters der wereld. Met have en vee op reis zijnde, hebben zij de gewoonte, om van hunne menigvuldige zware wagens eene wagenburg te vormen, te midden waarvan vrouwen, kinderen en vee in veiligheid gesteld worden.

Een ieder beseft gemakkelijk, hoe onverwinbaar zulke menschen moeten wezen, wanneer zij alles, wat hun het dierbaarste is, te verdedigen hebben, en, overwonnen wordende, niets dan den dood, meestal eenen zeer smartelijken dood, voor zich zelve en de hunnen hebben te wachten. En zouden zij dan niet, die al reeds als scherpschutters zoo gevreesd zijn, bij eenen aanval der kaffers, aan deze ongedisciplineerde en slecht gewapende menigte eenen ondoordringbaren ringmuur tegenstellen? Men bedenke daarbij, dat het tooneel, waar de vijandelijkheden zouden hebben plaats gehad, ruim 40 dagreizen van het fort Elisabeth, aan de Algoa of Zwartkopsbaai, verwijderd is, terwijl de afstand van daar naar de Kaapstad nog op ongeveer 170 Nederlandsche mijlen gerekend wordt.

Wanneer wij nu overgaan tot het onderzoek der landstreek, tusschen de Oostelijke grenzen der Kaap-kolonie en Port Natal, dan ontmoeten wij verscheiden Kafferstammen, wier namen op geene kaarten te vinden zijn. Doch onder deze Kafferbevolking treft men ook, soms nabij de kust, soms op twee en meer dagreizen van de kust verwijderd, Kralen, bewoond door eene gemengde menschensoort, afstammelingen van Europeërs, door schipbreuk aldaar op de kust geworpen, of wel van zoodanigen, die, om misdaad af anderzins uit de Kaap-kolonie gevlugt, onder de Kaffers hun verblijf gekozen hebben. Deze Europesche afstammelingen zijn niet vijandig tegen de Europesche gezind. Als een bewijs daarvan kan beschouwd worden, dat niet verre van het *verste punt van Natal* de *Lokkensbergs-Kraal* gevonden wordt, gesticht door eenen Rotterdammer, *Klaas Lokkenberg*, die welligt aldaar nog in leven is.

Het is niet onnatuurlijk, dat de Kaapsche boeren, die, om de reeds uiteengezette redenen, ongenegen zijn, zich langer aan de heerschappij der Engelschen te onderwerpen, op die landstreek het oog vestigen, welke als afgesloten kan beschouwd worden, als zijnde in het Westen begrensd door eene bergketen, welke, op 30 of 40 Nederlandsche mijlen van het strand, nagenoeg evenwijdig met de kust voortloopt, tot in de nabijheid der Lagoa- of Heilige-Geest-baai. In die landstreek zijn hier en daar uitgestrekte weiden, en verscheiden rivieren vormen aan haren mond havens, ruim genoeg voor kustvaartuigen.

Retief, en zijne togtgenooten zijn niet de eerste Kaapsche landverhuizers, welke zich aan het gezag der Britsche Regering onttrokken, en in eene Noord-Oostelijke rigting het grondgebied der Kolonie hebben verlaten. Reeds in 1833 heeft zich eene menigte boeren, vergezeld van een' grooten sleep wagens en vee, uit de Kolonie verwijderd. Die landverhuizers hebben niet getracht, zich te Port Natal te vestigen, omdat er sedert 1825 eene kleine Kolonie, voornamelijk voor den handel, door een' Engelschman *Farrewell*, is gesticht. Langzaam voorttrekkende, zijn zij tot ongeveer 60 Nederlandsche mijlen benoorden Port Natal aan eene rivier gekomen, die, naar hunne meening, in de Lagoa-bai zich instort, en langs de boorden dier rivier wilden zij zich vestigen. Daar waagden het twee volkstammen, de *Moklekatsen* en de *Motabisten*, hen aan te vallen, doch de blanken behaalden eene beslissende overwinning op hunne bespringers. Sedert is het aantal Kaapsche landverhuizers in die streken toegenomen. — In 1836 vereenigde zich op nieuw eene menigte huisgezinnen tot hetzelfde doel. *Lodewyk Frieckard* en *Jan Maurits* waren de aanvoerders, onder wier geleide men de Kaap-kolonie verliet. Het getal hunner wagens werd op 5000 begroot; daarnaar afmetende, moet het getal menschen zeer aanzienlijk zijn geweest; doch de opgaven zijn welligt vergroot. Ook zij hebben denzelfden weg ingeslagen, en zijn welligt tot aan de Lagoa-baai doorgedrongen, waar zij denkelijk de grondslagen hebben gelegd eener stad, welke zij nieuw-Amsterdam wilden noemen.

Thans is het een jaar geleden, dat uit de omstreken van Winterberg, onder aanvoering van *Pieter Retief*, al wederom verscheidene duizend menschen zijn opgebroken, ten einde in dezelfde landstreek, ten Noordoosten van de Kaap-kolonie, eene nieuwe volkplanting te stichten. Ook van deze is het te verwachten, dat zij zich in de nabijheid hunner landgenooten, en niet verre van de Lagoa-baai zullen zoeken te vestigen.

Vat men deze verschillende togten onder een enkel oogpunt te zamen, dan wordt men geneigd, hier een uitgestrekt ontwerp van kolonisatie te veronderstellen. Deze nieuwe volkplanting heeft oneindig meer kansen van welslagen, dan zoo menige van de oude naar de nieuwe wereld overgestokene, die nogtans goed geslaagd en tot welvaart en aanzien gekomen is. Het levensbeginsel der volkplanting is, ongetwijfeld, onafhankelijkheid van Engeland, en zij is zamengesteld uit sterkgebouwde, gezonde menschen, in de vrije natuur opgegroeid, tegen allerlei ongemakken gehard, en door geene Europesche kunstbehoeften vertroeteld. En hebben zij dan niet de grootste kansen in hun voordeel tot bereiking van het voorgestelde doel?

Wij meenen, na het reeds ontwikkelde, het daarvoor te mogen houden, dat de nieuwe kolonie door de Kaapsche landverhuizers met der daad is geslaagd en al reeds gevestigd. Hebben zij al de Lagoa-baai voor als nog niet bereikt, waaromtrent het ons aan echte narigten ontbreekt: reeds in 1834 althans waren zij aan de boorden eener rivier gevestigd, welligt die, welke op de kaart onder den naam van Mapocta bekend is, en in de Lagoa-baai uitloopt. Zoodra hunne volkplanting eenige uitbreiding erlangt, zullen zij het wenschelijke inzien, van eene stapelplaats aan de Lagoa-baai, en, dewijl zij uit het Zuiden komen, biedt het land van Injae, of Injaeka, dat met den hoek Kabako eindigt, de meest geschikte oevers aan. Daar toch, zoo wel als achter het eiland St. Maria en achter het kleine Olifantseiland, vindt men goeden akkergrond en veilige ligplaatsen.

Verscheiden rivieren storten zich in de Lagoa- of Heilige-Geest-baai uit, waaronder de Ris de Lagoa- of Marquezas-rivier, die aan haren mond wel eene Nederlandsche mijl breedte heeft, voor de grootste gehouden wordt.

Meer dan eens is deze baai in de 18e eeuw door de Nederlanders opgenomen, en de laatste reis in 1772. Ook heeft de Nederlandsche Oost-Indische Maatschappij er, aan de Noordzijde der Marquezas-rivier, in de 18e eeuw een fort gehad. Hoezeer destijds de oevers der baai, vooral aan den Noordkant, voor ongezond werden gehouden, en het water brak genoemd werd, was het een en ander minder het geval langs den Zuidelijken oever, en vooral niet, zoodra men slechts een' korten afstand de rivieren opgeroeid was. Sommige der rivieren zijn 10, 20 en meer mijlen opwaarts bevatbaar, hetgeen een groot gemak kan opleveren tot het afvoeren der voortbrengselen van landbouw en veeteelt, terwijl daarenboven de Lagoa-baai, ten aanzien van veiligheid, veel vooruit heeft op de Tafelbaai en baai Fals, de beide havens der Kaap-kolonie.

De Nederlanders haalden van hier vooral olifantstanden en grijze amber; de Portugezen bezoeken nu en dan de baai, om er olifantstanden en stofgoud in te ruilen, en het schijnt, als of somtijds zuidzee-visschers hier aanlanden, om walvisschen te vangen, die hier menigvuldig moeten zijn.

Dit is ongetwijfeld genoeg, om het geheele gewigt te doen gevoelen van de Lagoa- tot Heilige-Geest-baai, voor hen, die in de nabijheid dier baai eene volkplanting zouden stichten. Zij kan het middenpunt worden van den handel van eenen Staat, wiens burgers, getrouw aan hunne Nederlandsche afkomst, arbeidzaamheid en vrijheidszin vereenigen met goede trouw en handelsgeest, en alwaar de Nederlandsche zeevaarder en koopman steeds gaarne gezien zullen worden en vriendschappelijke hulpvaardigheid vinden zullen.

Doch wij willen de toekomst niet vooruit loopen, maar alles overlaten aan den tijd en de bijkomende omstandigheden, welke, vergeten wij zulks niet meer, aan de leiding eener weldadige Voorzienigheid onderworpen zijn. *(Avondb.)*

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, *den 1 Augustus.* Sedert den 30 *Julij* zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Hebe, D. Lawson, van Glasgow, met ijzer; *der Friede*, I. C. Peters, van Dantzig, met houtwaren; *Belvedere*, J. Baileij, van Charlestown, met katoen; *Olive en Elisa*, T. Parsons, van St. Petersburg, met tabak; *Drey Sterne*, W. N. Davids, van Riga, met hennip; *Cosmopholite*, B. Demeurand, van Marseille, met stukgoederen; *Verona*, J. Perkins, van Mantanzas, met suiker; *the Brothers*, J. Willaeij; van Haiti, met koffij.

De Koophandel, O. Scholl; *Diana*, P. J. Pauls, beide naar Rotterdam, laatst van Vlissingen, met stukgoederen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar Zee gezeild:

Josephine Margoretha, F. Haesloops, naar Bremen, met stukgoederen; *Sophia*, J. Fitherns, naar de Oostzee; *Amina Nelsina*, M. J. Brand, naar New-Castle; *Carolina Dorothea*, J. Niejahr; *Fredericka*, H. Niemann; *de Kleine Hans*, N. Koop, alle drie naar de Oostzee; *Hans*, P. Niemann, naar Riga; *Louise*, P. H. Niejahr; *Lelima*, J. Paules, beide naar St. Petersburg, alle acht met ballast; *Sophia*, N. Michelsen, naar St. Petersburg, met mechanique goederen; *Mastery*, J. Blampied, naar Yersey, met stukgoederen.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.